

Cuprins

<i>Cronologie</i>	5
<i>Notă asupra ediției</i>	7
<i>Studiu introductiv</i>	9
 Reflecții morale	 27
 <i>Bibliografie</i>	 219

La Rochefoucauld

Maxime

Ediție bilingvă

Traducere de Cătălin Avramescu
și Ștefan Vianu

Studiu introductiv de Cătălin Avramescu

POLIROM
2019

În timp ce lenea și timiditatea ne țin legați de datoria noastră, virtutea noastră are adesea parte de toată cinstea pentru asta.

❧ 170 ❧

Il est difficile de juger si un procédé net, sincère et honnête est un effet de probité ou d'habileté.

Este dificil să judecăm dacă un procedeu direct, sincer și onest este un rezultat al probității sau al dibăciei.

❧ 171 ❧

Les vertus se perdent dans l'intérêt, comme les fleuves se perdent dans la mer.

Virtuțile se pierd în interes așa cum fluviile se pierd în mare.

❧ 172 ❧

Si on examine bien les divers effets de l'ennui, on trouvera qu'il fait manquer à plus de devoirs que l'intérêt.

Dacă examinăm cu atenție diferitele efecte ale plictiselii, descoperim că ea ne face să neglijăm mai multe îndatoriri decât interesul.

173

Il y a diverses sortes de curiosité: l'une d'intérêt, qui nous porte à désirer d'apprendre ce qui nous peut être utile, et l'autre d'orgueil, qui vient du désir de savoir ce que les autres ignorent.

Există diferite feluri de curiozitate: una din interes, care ne face să dorim să învățăm ce ne poate fi util, iar alta din orgoliu, care vine din dorința de a ști ceea ce alții ignoră.

174

Il vaut mieux employer notre esprit à supporter les infortunes qui nous arrivent qu'à prévoir celles qui nous peuvent arriver.

Este mai bine să ne folosim mintea pentru a suporta nenorocirile care ni se întâmplă decât pentru a le preveni pe cele care ni se pot întâmpla.

175

La constance en amour est une inconstance perpétuelle, qui fait que notre cœur s'attache successivement à toutes les qualités

de la personne que nous aimons, donnant tantôt la préférence à l'une, tantôt à l'autre; de sorte que cette constance n'est qu'une inconstance arrêtée et renfermée dans un même sujet.

Statornicia în dragoste este o nestatornicie permanentă, care face ca inima noastră să se atașeze succesiv de toate calitățile persoanei pe care o iubim, preferând-o când pe una, când pe alta, astfel încât această statornicie nu este decât o nestatornicie care se oprește asupra unui singur subiect.

❧ 176 ❧

Il y a deux sortes de constance en amour: l'une vient de ce que l'on trouve sans cesse dans la personne que l'on aime de nouveaux sujets d'aimer, et l'autre vient de ce que l'on se fait un honneur d'être constant.

Există două feluri de statornicie în dragoste: una vine din faptul că găsim neconținut în persoana pe care o iubim noi motive să ținem la ea, iar cealaltă vine din faptul că ne facem un titlu de glorie din a fi statornici.

177

La persévérance n'est digne ni de blâme ni de louange, parce qu'elle n'est que la durée des goûts et des sentiments, qu'on ne s'ôte et qu'on ne se donne point.

Perseverența nu este nici de blamat, nici de lăudat, pentru că ea nu este decât durată gusturilor și sentimentelor, pe care nu putem să le înlăturăm și să le dobândim după plac.

178

Ce qui nous fait aimer les nouvelles connaissances n'est pas tant la lassitude que nous avons des vieilles ou le plaisir de changer, que le dégoût de n'être pas assez admirés de ceux qui nous connaissent trop, et l'espérance de l'être davantage de ceux qui ne nous connaissent pas tant.

Motivul pentru care ne plac noile cunoștințe nu este atât lehamitea de cele vechi sau plăcerea schimbării, cât neplăcerea de a nu fi admirați îndeajuns de cei care ne cunosc prea bine și speranța de a fi și mai admirați de aceia care nu ne cunosc destul.

179

Nous nous plaignons quelquefois légèrement de nos amis pour justifier par avance notre légèreté.

Ne plângem uneori un pic de prietenii noştri pentru a justifica în avans neseriozitatea noastră.

180

Notre repentir n'est pas tant un regret du mal que nous avons fait, qu'une crainte de celui qui nous en peut arriver.

Remuşcările noastre nu sunt atât un regret pentru răul pe care l-am făcut, cât o teamă de răul ce ni se poate întâmpla.

181

Il y a une inconstance qui vient de la légèreté de l'esprit ou de sa faiblesse, qui lui fait recevoir toutes les opinions d'autrui, et il y en a une autre, qui est plus excusable, qui vient du dégoût des choses.

Există o nestatornicie care vine din frivolitatea spiritului sau din slăbiciunea sa,

care îl face să accepte toate opiniile celorlalți, și alta, mai scuzabilă, care vine din dezgustul față de tot ce este în jur.

❧ 182 ❧

Les vices entrent dans la composition des vertus comme les poisons entrent dans la composition des remèdes. La prudence les assemble et les tempère, et elle s'en sert utilement contre les maux de la vie.

Viciile intră în compoziția virtuților precum otrăvurile intră în compoziția medicamentelor. Prudența le combină, le temperează și se servește de ele cu succes contra relelor vieții.

❧ 183 ❧

Il faut demeurer d'accord à l'honneur de la vertu que les plus grands malheurs des hommes sont ceux où ils tombent par les crimes.

Trebuie să fim de acord că, spre cinstea virtuții, cele mai mari nenorociri care li se întâmplă oamenilor sunt cele pe care le pătesc din pricina ticăloșiilor pe care le-au comis.